

Gunah — Insanlardiki birdinbir mesile

Hemmimizge ayanki, herqandaq bir adem kündilik turmushida nurghun mesililerge duch kélip turidu. Éhtimal bu mesililerning tolimu murekkep bolushi tüpeylidin, bizning ashu mesililerge taqabil turushta ajizliq qiliwatqandimiz, hetta bezilirimiz ümidsizlinipmu kéliwatqandimiz. Shundaq bolsimu, kishini heyran qalduridighini shuki, Xudaning insangha chüshürgen «Muqeddes Kitab» (Tewrat, Zebur, Injil)ida, biz insanlarda peyda boluwatqan mesililerning tégi-tekti peqet gunahtindur déyilgen.

Oylap béqing, bu dunyadiki nurghunlighan addiy nersilerning hemmisi gunah sewebidinla mewjut bolup turmaqta. Peqet qatilliq, oghriliq, aldamchiliq, ajrishish qatarliqlarla gunah sewebidin peyda bolup qalmastin, belki qoral-yaraq, armiye, urush,... qanun, sot, adwokat, saqchi, türme shundaqla qisqisi, qulup bilen achquchqa oxshash nurghunlighan ushshaq-chüshshek nersilerning hemmisimu gunah sewebidin peyda bolghan we peyda bolmaqta. Peqet öz'ara ishench we muhebbet bolghandila, adem bilen ademning, dölet bilen döletning kélihimnamisi we höjjetliri, hetta pul hem mushuninggha oxshash nersilerning hemmisining bizge héchqandaq kériki bolmas idi. Tewrat we Injilda bizge éniq éytilghanki, bu dunyadiki barliq késellikler, wabalar, azab-oqubetler, balayi'apetler, paji'eler we ölümning özi esli gunah sewebidin peyda bolghan hem dawamliq peyda bolmaqta.

«Chünki gunahning «ish heqqi» yenila ölümdur».

(Injil, «Rimliqlargha» 6-bab, 23-ayet)

Injilda körsitilishiche, bu «ölüm» adem ténining ölgenlikinila körsetken emes. Bizning Rohimiz hazir gunah sewebidin ölüktür. Shunga, adem Xudani tonumaydu. Eng paji'elik yéri shuki, gunah dégen bu nerse bizni söygen we söyüwatqan Yaratquchimiz Xudadin ayrighuchidur.

«Silerning qebihlikinglar silerni Xudayinglardin yiraqlashturdi, gunahinglar Uni silerdin qachurup tilikinglarni anglatquzmidi».

(Tewrat, «Yeshaya peyghember», 59-bab)

Gunahning mesilisini hel qilishtiki yol, peqet Muqeddes Kitabdin, yeni Tewrat, Zebur we Injillardin tépilidu. Shu hel qilish yoli toghruluq hazir toxtilimiz.

Shübhisizki, bu dunyadiki herbir wijdan igisining gunah we ölümning néme ikelikidin azdur-köptür xewiri bardur. Tewrattiki «Yeremiya» qismida déyilgendek: **«Qelb hemmidin aldamchi, uning dawasi yoqtur. Kimmu uni chüshinelisun?»**. Bu ayettin qarighanda, gunah dégen ademni ölümge élip baridighan rak késilige oxashaydu.

Késel kishi toghra höküm chiqirip dawaliyalaydighan téwipqa mohtaj. Sunghan putqa ménge opératsiyisi boyiche dawalash élip baridighan téwip éniqki, bir layaqetsiz téwiptur. Egerde u addiy zukam dorisini rakni dawalashqa yézip berse, u bekmu hamaqetlik qilghan bolidu. Shunga, yaxshi doxtur dawalash usulining késelge uyghun bolushini tekitleydu; lékin birinchi qedemde, u bimarning késellik alametlirini toluq sürüshtüridu we inchike tekshüridu.

Mushuninggha oxshash, pütün insaniyetke ortaq boluwatqan gunah

mesilisidimu, gunahning néme ikenlikini bilmigüche, uning xaraktéri we alametlirini tonup yetmigüche hem uning insan hayatigha qandaq tesir körsitidighanliqini chüshenmigüche, uninggha toghra taqabil turghili bolmaydu.

Gunah dégen zadi neme?

Lughette gunahqa «Bilip turup rohiy qanun yaki exlaq prinsipqa xilapliq qilish» dep tebir béridu. Téximu addiylashturup éytqanda, melum bireylen qandaq qilishning toghra ikenlikini bilip turup, shu boyiche ish qilmisa, yaki melum bir ishning xata ikenlikini éniq bilgen ehwaldimu, shu ishni xata boyiche qilsa, bu kishi gunah qiliwatqan bolidu.

Hemme adem gunah ötküzemdu?

Bu gunahkar kim? U melum bir millet, yaki irqqa tewemu? Uning renggi we étiqadi siz we mendin perqlinip turamdu?

Tewrattiki «Tarix-Tezkire (2)» 6-bab, 36-ayette mundaq déyilidu: — «**Dunyada gunah ötközmeydighan adem yoq**».

Injildiki «Rimliqlargha» 3:23:de mundaq déyilgen: — «**Chünki barliq insanlar gunah sadir qilip, Xudaning shan-sheripige yételmey, uningdin mehrum boldi**».

Gunah nedin baxlinidu?

Gunah ademning qelbi yaki rohi bilen chemberchas baghlanghan. Bu toghriliq Yeremiya peyghemberning sözliri nahayiti ötkürdur: —

«Qelb hemmidin aldanchi, uning dawasi yoqtur. Kimmu uni chüshinelisun?» (Tewrat, «Yeremiya» 17-bab, 9-ayet)

Injildiki töwendiki ayetlerde, Mesih Eysaning «Qandaq nersiler ademni bulghaydu yaki uni napak qilidu?» dégen mesilisi toghriliq tepsiliy halda tehlil qilghanliqi xatirlengen, shundaqla muxlisirini bu ishlarni chüshenmigini üçün eyibleydu: —

«Silermu téxiche chüshenmey yürüwatamsiler?! Sirttin insanning ichige kiridighan herqandaq nersining uni napak qilalmaydighanliqini tonup yetmeywatmamsiler? Sirttin kirgen nerse insanning qelbige emes, ashqazinigha kiridu, andin u yerdin teret bolup tashlinidu, — dédi (U bu gepni déyish bilen, hemme yémekliklerni halal qiliwetti).

U yene söz qilip mundaq dédi:

— Insanning ichidin chiqidighinila, insanni napak qilidu. Chünki shular — yaman niyetler, zinaxorluq, jinsiy buzuqluqlar, qatilliq, oghriliq, achközlük, rezillikler, aldanchiliq, shehwaniylik, hesetxorluq, til-ahanet, tekebburluq we hamaqetlikler insanning ichidin, yeni uning qelbidin chiqidu — bu rezil ishlarning hemmisi

insanning ichidin chiqip, özini napak qilidu» (Injil, «Markus» 7:18-23).

Bizning könglimizni yorutidighan bu sözler bizge gunahning halqiliq mesilisining qelbimizde ikenlikini éniq chüshendürüp béridu. Ademning yeydighan nersiliri we uning sirtqi pakliqi qilche muhim emes. Bizning tüpki niyitimiz we oylirimiz Xuda aldida ashkaridur. Meyli sirtqi körünüshimizning qanchilik pak bolushidin qet'iynezer, qelbimizde «yaman gherezler, zinaxorluq, achközlük, aldamchiliq, shehwetpereslik, hesetxorluq, töhmetxorluq, tekebburluq, hamaqetlik»ler bar bolsila, biz Xuda aldida pak bolalmaymiz. Shuningdek, jennetke kirishkimu salahiyitimiz hergiz toshmaydu. Biz ashundaq yaman gherezler bilen pak bir jennetke kirsek, uni derhal bulghiwetken bolimiz emesmu?

Injilda, Xudani narazi qilidighan buzuq xahishlar we heriketklerning nime ikenliki bir-birlep éniq körsitilidu; «Timotiygha (2)», 3-bab, 2-ayette mundaq déyilgen: —

«Emma shunimu bilginki, axir zamanlarda éghir künler bolidu. U chaghdiki insanlar özinila oylaydighan, pulperes, menmenchi, hakawur, kupurluq qilidighan, ata-anisining sözini tingshimaydighan, tuzkor, iplas, köyümsiz, kechürümsiz, töhmetxor, özini tutalmaydighan, wehshiy, xeyr-saxawetlikke düshmen, satqun, telwe, shöhretperes, huzur-halawetni Xudadin yaxshi köridighan, sirtqi qiyapette ixlasmen boluwélip, emeliyette ixlasmenlikning qudritini inkar qilidighan bolidu».

Bu gunahlarning hemmisi herbir ademning shexsiyetchil teb'iididin kélidu. Shexsiyetchil dégen sözning menisi: «öz qedir-qimmitini

bashqilardin üstün qoyush», herqandaq waqitta, özining menpe'et-paydisini bashqilargha köngül bölüshtin yuqiri orungha qoyushtin ibaret. Biz kéyinrek bu toghruluq yene tepsiliy paranglishimiz.

Tewrat-injilda shexsiyetchil teb'i'et we rezil qilmishning munasiwiti toghrisida mundaq bir misal bar: —

«Chünki siler desleptin anglap kéliwatqan xewer mana del shuki, bir-birimizge méhir-muhebbet körsitishimiz kérektur. u u rezildin (yeni Sheytandin) bolghan, inisini öltürgen Qabilgha oxshash bolmasliqimiz kérek; u némishqa inisini qetl qildi? Uning özining qilghanliri rezil, inisining qilghanliri heqqaniy bolghanliqi üçün shundaq qilghan» (Injil «Yuhanna (1)», 3-babtin).

Tewratta, Yeshaya peyghember bizning «özümning yolumni özüm mangimen» dégen pozitsiyimizni teswirleydu. «Yeshaya», 53-bab, 6-ayet:

-

«Hemmimiz xuddi qoylardek yoldin ézip chiqtuq;
Herbirimiz özimiz xalighan yolgha mangghaniduq».

Gunahning néme ikenlikini qandaq bileleymiz?

Tewrat, Zebur we Injilda bolghan bayanlar boyiche, Musa peyghembirimge chüshürülgen muqeddes qanun Xudaning mukemmel hem menggülük heqqaniy mahiyitige uyghun teleplirini bizge körsitidu. Bu Xudaning iradisi bolup, bizge heqiqet we heqqaniyetni ögitish üçün bérilgen terbiye.

«Zebur» 19-küy, 7-ayet shundaq deydu: —

«Perwerdigarning qanuni mukemmeldur».

Eysa Mesih Özining muqeddes qanun we uning menggülik mahiyitige bolghan munasiwiti toghruluq mundaq dégen: —

«Méni Tewrat qanunini yaki peyghemberlarning yazghanlirini bikar qilghili keldi, dep oylap qalmanglar. Men ularni bikar qilghili emes, belki emelge ashurghili keldim. Chünki Men silerge shuni berheq éytip qoyayki, asman-zémin yoqimighuche, uningda pütülgenler emelge ashurulmighuche Tewrattiki kichikkine bir herp, hetta birer chékitmu bikar qilinmaydu. Shu sewebtin, Tewrat qanunining eqidilirige, hetta uning eng kichikliridin birini bikar qilip, we bashqilargha shundaq qilishni ögitidighan herkim ersh padishahliqida eng kichik hésablinidu. Emma eksiche, Tewrat qanuni eqidilirige emel qilghanlar we bashqilargha shundaq qilishni ögetküchiler bolsa ersh padishahliqida ulugh hésablinidu».

(Injil, «Matta» 5-bab, 17-19-ayetler).

Töwende Tewrattiki, yeni Musa peyghemberge chüshürülgen «muqeddes qanun»diki «on perman»ni neqil keltürimiz. Tewrattiki bu sözlerning hemmisi «Misirdin chiqish», 20-babtin élinghan, 3-ayettin bashlap: —

1. «Séning Mendin bashqa héchqandaq ilahing bolmaydu».
2. «Sen özüng üçün meyli yuqiridiki asmanda bolsun, meyli töwendiki zéminda bolsun, yaki yer astidiki sularda bolsun, herqandaq nersining qiyapitidiki héchqandaq oyma shekilni

yasima» (4-ayet).

3. «Perwerdigar Xudayingning namini qalaymiqan tilgha alma; chünki kimdekim namini qalaymiqan tilgha alsa, Perwerdigar uni gunahkar hésablimay qalmaydu» (7-ayet).

4. «Shabat künini (shenbe künini) muqeddes dep bilip tutqili yadingda saqlighin» (8-ayet)

5. «Ata-anangni hörmet qil. Shundaq qilsang Perwerdigar Xudaying sanga ata qilmaqchi bolghan zéminda uzun ömür körisen» (12-ayet)

6. «Qatilliq qilma» (13-ayet)

7. «Zina qilma» (14-ayet)

8. «Oghriliq qilma» (15-ayet)

9. «Qoshnang toghruluq yalghan guwahliq berme» (16-ayet)

10. «Sen qoshnangning (yéqiningning) öy-imaritige köz qiringni salma, ne qoshnangning ayali, ne uning quligha, ne uning dédiki, ne uning kalisi, ne uning ishiki yaki qoshnangning herqandaq bashqa nersisige köz qiringni salma» (17-ayet)

Muqeddes qanun (Tewrat qanuni)ning wezipisi neme?

Muqeddes qanun (Tewrat qanuni) bir pütündür, chünki u Xudaning iradisidur we peqet birla Xudadin chüshürülgen. Shuning bilen Injilda déyilgende: —

«Chünki bir kishi pütün Tewrat qanunigha emel qildim dep turup, hetta uningdiki birla emrge xilapliq qilsa, u pütün qanungha

xilapliq qilghuchi h sablinidu. Ch nki: «Zina qilma» d g chi hem «Qatilliq qilma»mu d gen. Shunga, zina qilmisanglarmu, l kin qatilliq qilghan bolsanglar, yenila p t n Tewrat qanunigha xilapliq qilghan bilen barawer bolisiler» (Injil, «Yaqub» 2-bab, 10-11-ayet)

1. Muqeddes qanun bizge herbirimizning kelg sida Xuda aldida qilghan ishlirimizdin h sab tapshuridighanliqimizni agahlanduridu: —

Injil «Rimliqlargha»da shundaq deydu: —

«Tewrattiki barliq s zlerning Tewrat qanuni astida yashaydighanlargha (Yehudiy xelqige) qarita  ytilghanliqi bizge ayan. Bularning meqsiti, her insanning aghzi bahane k rsitemey tuwaqlinip, p tk l dunyadikiler Xudaning soriqida eyibkar iken dep ayan qilinsun, d genliktur» (Injil, «Rimlaqlargha», (3-bab, 19-ayet)

2. Muqeddes qanun bizge gunahning Xudaning neziride qanchilik yirginchlik we meynet ikenlikini ayan qilidu: —

Injil, «Rimliqlargha», 7-bab, 12-13-ayette shundaq deydu: —

«Buningdin qarighanda qanun heqiqeten pak-muqeddestur, uning emrimu muqeddes, toghra-adaetlik we yaxshidur. Undaqta, yaxshi bolghini manga  l m boldimu? Hergiz undaq emes! Belki, gunahning emr arqiliq qewetla qebih ikenliki ochuq ashkarilinishi  ch n, bu yaxshi emrning wasitisi bilen gunah mende  l m peyda qildi».

Qoli gal bolghan bir malayni misalgha alayli, safada olturup h ch ish

qilmighan waqtida uning qolining galliqi bashqilargha yaki özigimu héch bilinmeydu. Lékin birsi uningdin birer ishni telep qilsila uning qolining galliqi derhal hemmige ayan bolidu. Shuningdek «emr» hemmini pash qilip, Tewrat qanuni gunahimizni ashkare qilidu. Xudaning emrige «emel qilay» dégenséri, gunah tebi'itimiz barghanséri pash qilinidu.

Gunahning aqiwiti qandaq bolidu?

1. Insan «rémont qilghili bolmaydighan» derijide buzulup ketti.

«Zebur», 53-küyi, 2-3 ayyette: —

«Xuda ershte turup, insan balilirini közetti: —

«Bu insanlarning arisida, insapni chüshinidighan birersi barmidu?

Xudani izdeydighanlar barmidu?

Hemme adem yoldin yandi,

Hemme adem chirikliship ketti,

Méhribanliq qilghuchi yoqtur, hetta birimu».

2. Gunah adem bilen ademler otturisdiki munasiwetlerni buzidu.

Injilda, «Rimliqlargha» 3-bab, 13-18 ayyet: —

«Insanlarning géli échilghan qebridek sésiqtur,

Tilliri kazzapliq qilmaqta;

Kobra yilanning zehiri lewliri astida turidu;

Ularning zuwani qarghash hem zerdige tolghan.

«Putliri qan toküshke aldiraydu;
Barghanla yéride weyranchiliq we paji'elik ishlar bardur.
Tinchliq-aramliq yolini ular héch tonughan emes.
Ularning neziride Xudadin qorqidighan ish yoqtur».

3. Gunahkarning öz qilmishliri özlirige qayturulidu.
Injilda bizge gunahning netijisi we jazasining qandaq ikenliki dep
béridu: —

«Chünki gunahning «ish heqqi» yenila ölümdur»

(Injil, «Rimliqlargha» 6-bab, 23-ayet)

Insanning qandaq tallax yoli bar?

Bir küni, turmushi gunah bilen bulghanghan we shu turmushidin qayghugha chömgen, öz qilmishliridin bizar bolghan bir kishi teqwadar bir dostidin nesihet élish üçün uning öyige qarap seperge atliniptu. Dostining öyige yétip kélishi bilen, u derhal dostigha özini kéche-kündüz azablap kéliwatqan gunahlrini, qorqunchlrini we bu ishtin béshining qétip ketkenlikini sözlep bériptu andin dostidin: — Qandaq sawabliq yaki xeyrlik ishlarni qilghanda, andin bu azablinishlardin xalas bolup, köngül azadiligi we amanliq tapalaymen, soraptu.

Dosti jawab bérishning ornigha, öz xizmetchisige, hérip-charchap ketken bu méhman üçün bir istakan soghuq su epkélishni buyruptu. Xizmetchisi derhal suni élip keptu, lékin sahibxana uni dostigha sunushtin ilgiri, sugha bir tamcha siyah témitiwétip suni bulghiwétiptu.

Charchap ketken gunahkar kishi uningdin: «Bu néme qilghiningiz!?»

— dep heyran bolup soraptu.

«So'alingizgha jawab bériwatimen» — deptu sahibxana. «Bu istakandiki suni sizning ichkungiz kelmeydu, chünki men uni birla tamcha siyah bilen bulghiwettim. Könglingizdiki gunahlardin bulghanghan ashu birnechche «sawabliq ish»liringizni, pak, muqeddes Xudaning qobul qilishini ejeba oylap qapsiz-he!».

Qedirlik kitabxan, siz «Men gunah sadir qilip baqmighan» dep Xudani «yalghanchi» qilishqa pétinalamsiz? Könglingizni gunahning bulghighinidin téniwalalamsiz? Kelgüsidiki tégishlik jazadin qéchip qutulalamsiz?

Xudaning neziride bu kichik temsildiki «sap hem süzük su» dégen sözning némini körsitidighanliqini bilmekchi bolsingiz, töwendiki Injil ayetlirini körüp chiqing: —

«Ulargha yéqin kelgen, munazirileshkenlirini anglighan we Eysaning ulargha yaxshi jawab bergenlikini körgen bir Tewrat ustazi Uningdin:

— Pütün emrlerning ichide eng muhimi qaysi? — dep soridi.

Eysa mundaq jawab berdi:

— Eng muhim emr shuki, «Anglighin, ey Isra'il! Perwerdigar Xudayimiz bolghan Reb birdur. Perwerdigar Xudayingni pütün qelbing, pütün jéning, pütün zéhning we pütün küchüng bilen söygin». Mana bu eng muhim emr. Uninggha oxshaydighan ikkinchi emr bolsa: — «Qoshnangni özüngni söygendek söy». Mana bulardin héchqandaq üstün türidighan emr yoq» (Injil, «Markus» 12-bab, 28-31

Ayet)

Dostum, Xudaning insandin telep qilidighan «heqqaniyet»ning ölchimi del yuqiriqilardin ibarettur. Atalmish anche-munche «sawabliq ishlar» hergizmu bu ölchemge yéqin kélelmeydu! Biz yuqirida tilgha élip ötken «shexsiyetchil» dégen sözge peqetla Mesih Eysaning ashu jawabidin tebir élishimiz kérek. «**Özüngni söygendek qoshnangni söygin!**» dégen emr boyiche ish qilmighan bolsaqla, u chaghda bizning qilghan ishlirimiz shübhisizki Xuda aldida «shexsiyetchil» dep qarilidu. «Qoshnam dégen kim?» dep soralghan so'al yaxshi soralghan so'aldur. Jawabimiz shuki: Hemmige Qadir Xuda herqandaq waqitta bizning yénimizgha orunlashturghan ademning kim bolushidin qet'iynezer, meyli u étiqadliq bolsun, étiqadsiz bolsun, meyli u qaysi millettin bolmisun — u shu chaghning özide «bizning qoshnimiz» bolghusidur. Töwende Mesih Eysaning mushu toghrisida bergen telimini körüp ötüng: —

«**We mana, Tewrat ustazliridin biri ornidin turup Eysani sinimaqchi bolup:**

— **Ustaz, Menggülik hayatqa waris bolmaq üçün néme ishni qilishim kérek? — dep soridi.**

U jawaben: Tewrat qanunida néme pütülgen? Buninggha özüng qandaq qaraysen? — dédi.

Héliqi kishi jawaben:

— **«Perwerdigar Xudayingni pütün qelbing, pütün jéning, pütün küchüng we pütün zéhning bilen söygin»; we «qoshnangni özüngni söygendek söy» — dédi.**

Eysa uningha: — Toghra jawab berding. Mana shundaq qilsang hayat bolisen, — dédi.

Lékin özini heqqaniy dep ispatlimaqchi bolup, Eysadin yene sorap:

— Emdi «méning qoshnam» kimdur? — dédi.

Eysa jawaben mundaq dédi:

— Bir adem Yérusalémdin Yérixo shehirige chüshüwétip, yolda qaraqchilarning qoligha chüshüp qaptu. Qaraqchilar uning kiyim-kécheqlirini salduruwélip, uni yarilandurup, chala ölük halda tashlap kétiptu. We shundaq boldiki, melum bir kahin shu yoldin chüshüwétip, héliqi ademni körüp, yolning u chéti bilen méngip ötüp kétiptu. Shuningdek bir Lawiyliq rohaniy bu yerge kelgende, yénigha kélip qarap qoyup, yolning u chéti bilen méngip ötüp kétiptu. Lékin seperde bolghan bir Samariyelik héliqi ademning yénigha kelgende, uni körüpla ich aghritiptu we aldigha bérip, jarahetlirige may we sharab quyup, téngip qoyuptu (shu dewrde «Samariyelikler Yehudiylar «kapirlar» dep kemsitileytti). Andin uni öz ulighiqa mindürüp, bir saraygha élip bérip, u yerde halidin xewer aptu. Etisi yolgha chiqqanda, ikki kümüsh dinarni élip saraywenge bérip: «Uningha qarap qoyung, buningdin artuq chiqim bolsa, qaytishimda sizge töleymen» deptu.

Emdi Eysa héliqi ustazdin:

— Séningche, bu üç adem ichide qaysisi qaraqchilarning qoligha chüshken héliqi kishige heqiqiy qoshna bolghan? — dep soridi.

— Uningha méhribanliq kórsetken kishi, — dep jawab berdi u.

Eysa uningha: — Undaq bolsa, sen hem bérip shuningha oxshash qilghin, — dédi»

(Injil, «Luqa» 10-bab, 25-37-ayet).

Xudaning bizdin kütidighini del shudur.

««Seweb we netije»din ibaret uniwersal qanuniyetni kimmu özgertelisun? Peqet birla qétim gunah ötküzüp, andin kiyin minglighan, on minglighan «sawabliq ishlar»ni qilsingiz, bu hergizmu qelbingizdiki bulghinishni yuyalmaydu. Qandaqmu yuyalisun? Men bugün pütün bir kün, hemme ishta heqqaniylik qilghan bolsam, bu peqetla mutleq pak, muqeddes bir Xudaning aldidiki qilishqa tégishlik bolghan burchum, yeni Yaratquchim Xudagha bolghan bügünki qerzimdur, xalas. Men yüz kün izchil halda yene ashundaq heqqaniylik qilghan bolsam, bumu méning burchumdur, xalas. On ming kün, hetta hazirdin bashlap ömürwayet ashundaq heqqaniyet ichide yashash, herbir insanning tégishlik burchidur, xalas. Lékin bundaq yashash hergiz mumkin emes. Hergiz mumkin bolmighan mushundaq yashash (nawada mumkin bolup qalsa) bizning burun qilghan yamanliqlirimizni Xuda aldida yuyalamdu? — dégen so'alni sizdin soraymen.

Bashqiche qilip éytqanda, imtihan bergende, 99 toghra jawab qandaqmu bir xata jawabni toghra qilalisun? Xudaning imtihanida ötüsh telipi 100 nomur bolsa, 99 nomur alghanni intihamdin ötkén hésablighili bolamdu? Meyli 99 nomur, 50 nomur, 15 nomur bolup, «yüz»lük telepke yéqin yaki yiraq bolsun, hemmisi oxshashla telepke yetmeydu. Gunah dégen gunah. Gunahning chongimu gunah, kichikimu gunah. «**Chünki**

adamlarning hemmisi gunah sadir qilib, Xudaning ulughliqigha yételmey, uningdin mehrum boldi» (Injil, «Rimliqlargha» 3-bab 23-ayet)»

Estaydil oylinip körsek, biz Dawut peyghember bilen oxshash bir xulasige kélimiz: —

«Derweqe, muqeddes yazmilarda yézilghinidek: —

«Heqqaniy adem yoq, hetta birimu yoqtur,

Yorutulghan kishi yoqtur,

Xudani izdiginimu yoqtur.

Hemme adem yoldin chetnidi,

Ularning barliqi erzimes bolup chiqti.

Méhribanliq qilghuchi yoq, hetta birimu yoqtur» (Injil «Rimliqlargha, 3-bab, 10-12-ayet) (mushu yerde rosul Pawlus Zeburdiki sözlerni neqil keltüridu).

Yeshaya peyghemberning déginidek: —

«Emdi biz napak bir nersige oxshash bolduq,

Qiliwatqan barliq «heqqaniyetlirimiz» bolsa bir ewret latisighila oxshaydu, xalas;

Hemmimiz yopurmaqtek xazan bolup kettuq,

Qebihliklirimiz shamaldek bizni uchurup tashliwetti» (Tewrat, «Yeshaya» 64-bab, 6-ayet)

Qanchilighan yashlar, oqughuchiliq hayatida ajayib ulughwar

ghayilergé yetmekchi bolidu! Biraq ular bu ulughwar ghayilerni yene shunche téz tashliwétidu! Ular ré'alliqqa, turmushtiki heqiqiy mesililergé duch kelginide, özlirining qelbide Sheytanning azdurushini yéngip chiqqudek küchning yoqluqini haman hés qilidu. Démek, ulughwar ghayilermu ademni qutquzalmaydu!

Yuqirida éytip ötkén Yereimiya peyghemberning: «**Qelb hemmidin aldamchi, uning dawasi yoqtur. Kimmu uni chüshinelisun?!**» dégen ötkür sözliri hemme ademning éside tursun!

Bu yerdiki «qelb» «Yehudiylarning qelbi» yaki «étiqadchilarning qelbi» we yaki «kapirlarning qelbi» emes, bu «qelb» — hemmimizning, shundaqla siz we méning qelbimdur. Shunga yashighanséri özimiz özimizni aldashqa bek usta bolup kétimiz. Bezi ademler da'im bashqilarni tenqid qilidu: — Mesilen, «hökümet emeldarliri tolimu chirikliship ketti! Ular para alidu, hoquqwazliq qilidu!» dep qaqshap kétidu. Lékin sizdin shuni sorap baqmaqchimen — eger siz chong bir emeldar, yaki emeldarning oghli bolghan bolsingiz, ulardin bashqiche qilghan bolattingizmu? Bezi kishiler oghriliq qilip baqmighan — lékin oghriliq qilmasliqtiki birdinbir seweb, peqet oghriliq qilishqa obdan bir pursetning bolmighanliqi we yaki bashqilarning körüp qélishidin qorqqanliqidin ibaret. Yene shuni sorap baqmaqchimenki, insanlarning mushundaq quruq oy-xiyallarda bolghanliqi toghruluq Xuda aldida özlirini aqliyalamdu? Sizde shundaq qilish xahishi bolghan bilen purset bolmighachqa shundaq qilmidingiz, xalas. Könglingiz yenila Xudaning aldida napaktur.

Yene bir addiy misalni körüp öteyli; bezi ademler Ikkinchi Dunya Urushidin anche-munche xewer tapqandin kéyin «Némislar némishqa

Yehudiylargha némidégen qorqunchluq, esheddiy rehimsiz ziyankeshlik qilghan?! Men ashu yerde bolghan bolsam, ashundaq keng kölemlik ziyankeshlik qilish ishlirigha choqum qatnashmighan bolattim! Bashqilar ashundaq qilghan teqdirdimu, lékin men hergiz undaq rehimsizlik qilmighan bolattim», déyishydu. Sinaqqa duch kelmigen adem shundaq oylishi mumkin. Medeniyet inqilabida, qanchilighan kishiler özliri eslide qilishni oylapmu baqmighan, qisqisi chüshidimu körüp baqmighan esheddiy ishlargha qatnaship qélip, ta bügünge qeder qattiq pushayman ichide yashap kéliwatidu?

Mesih Eysaning on ikki alahide muxlisining ichide, Simon Pétrus isimlik bir adem bar idi. Pétrus we uning barliq bashqa muxlisleri sinaqqa duch kelgende, Mesihdin ténip ketti. Biz bu ish toghruluq oylinayli. Bizmu sinaqqa duch kelgendila, Pétrus we bashqa muxlislarning bilip yetkinidek, qelbimizning zadi qandaq ikenlikini heqiqiy bilip yételeyimiz. Sheytan bilen gunah qelbimizdin azraqla orun igiliwalsa, bizningmu bésim astida qilidighan herqandaq yamanliqlirimiz özimiz oylap baqmighan qorqunchluq derijige yétidu. Töwende Eysaning muxlisi bolghan Pétrusning kechürmishini misal süpitide körüp baqayli: —

Mesih Eysaning satqunluqqa uchrishi we qurban bolush waqti yéqinliship qalghanda, u ashu muxlisleri bilen hemdastixan bolup olturup mundaq dédi: — (Injil «Matta» 26-bab)

«Bügün kéche siler hemminglar Méning tüpeylimdin tandurulup putlishisiler, chünki muqeddes yazmilarda: —

«Men padichini uruwétimen, padidiki qoylar patiparaq bolup tarqitiwétilidu» dep pütülgen. Lékin Men tirilgendin kéyin

Galiliyege silerdin burun barimen, — dédi.

Pétrus Uninggha jawaben:

— Hemmeylen Séning tüpeylingdin tandurulup putlashsimu, men hergiz putlashmaymen, dédi.

Eysa uninggha: — Men sanga berheq shuni éytip qoyayki, bugün kéche xoraz chillashtin burun, sen Mendin üç qétim tanisen, — dédi.

Pétrus uninggha:

— Sen bilen bille ölidighan ish kérek bolsimu, sendin hergiz tanmaymen, — dédi. Qalghan muxlislarning hemmisimu shundaq déyishti».

Hey, dostlirim! Netije hemmimizge ayan, waqti-sa'iti kelgende, Mesih Eysaning déginidek, ularning hemmisi istisnasiz uningdin ténip, qéchip kétishti. Ularda toghra étiqad, heqiqiy bilim, hetta Mesih Eysaning aliy terbiyisi bolghan, lékin axirqi éghir sinaqqa duch kelgende, hemmeylen téyilip yiqilip chüshti. Derweqe, ularning xéli ulughwar ghayiliri bolghanidi; lékin özlirining esli tebi'itide bolghan gunahni (gunahliq, shexsiyetchil tebi'itini) téxi tonup yetmigen. Bizmu xuddi shulargha oxshash, Xudagha, özimizge we bashqilargha qanchilighan chirayliq söz we wedilerni qilduqkin tang! Yashliqimizda qanchilighan ulughwar ghayilirimiz bolghan bolghiytti! Aqiwiti qandaq boldi? Pütünley «exlaqiy meghlubiyet» boldi, qanche tirishqan bilenmu yenila shu meghlubiyet, exlaqiy chüshkünlüktur!

«**Bilip qoyunglarki, gunah sadir qilidighan kishi gunahning qulidur**» (Injil «Yuhanna» 8-bab 34-ayet)

«**Némidégen derdmen ademmen-he! Ölümge élip baridighan bu ténimdin kimmu méni qutquzar?**» (Injil, «Rimliqlargha», 7-bab, 24-ayet)

Heqiqiy ehwal shundaq dehshetlik bolsa, pütün ka'inat dunyasida nedinmu ümid tépilsun? Yol barmu? Gunahning dehshetlik kontroli we changgilidin xalas bolghili bolidighan ish barmu? Bizni shu gunahning bulghishidin qutquzalaydighan birer zat barmidu?

Men sizge pütün qelbim, pütün küchüm hem shu qeder xoshalliq bilen jakarlashni xalaymenki, buninggha bérilidighan birdinbir jawab: —

Xuda Özi adem qutquzalaydu,

Hem qutquzushni xalaydu!

Yuqirida éytip ötkinimizdek, Musa arqiliq kelgen muqeddes qanun we könglimizde Xudaning awazi bolghan wijdanimizning yol körsitishi, özimizning gunahimizni özimizge haman obdan tonutup béridu. Xudaning insangha muqeddes qanunni chüshürüshining asasiy meqsiti del shudur. Biraq ular ademni qutquzalmaydu. Herqandaq adem özining tirishishi bilen özini qutquzalmaydu. Diniy pa'aliyetler, yeni Islam dinidiki, xristi'an dinidiki yaki bashqa herqandaq dindiki pa'aliyetler bolsun, hemmisi ademni qutquzalmaydu, we özgörtelmeydu. Din ademni qutquzalmaydu. Adem heqiqiy tirishqanda, shundaqla semimiy bolghanda, özining bir gunahkar ikenlikini haman obdan tonup yétidu. Rosul Pawlusning déginidek: «**Tewrat qanuni arqiliq insan öz gunahini tonup yétidu**» (Injil, «Rimliqlargha» 3-bab, 20-ayet).

Yuqirida éytip ötkinimizdek, biz özimizde ene shundaq éghir késelning barliqini tonup yetkinimizde, téwipqa mohtaj ikenlikimizni hés qilimiz. Injilning menisi «xush xewer»dur; Xudagha hemdusana bolsun, bu hergiz quruq gep emes! Xushxewer del shuki: — Bir dana doxtur bar! — peqet birla. U bu dunyagha keldi. U Xuda teripidin ewetildi. Shuning bilen Uninggha «Mesih» (Qutquzghuchi, peyghember, kahin we alemning kelgüsi Padishahi) dégen unwan we shundaqla «Eysa» (Yahwehning, yeni Perwerdigarning qutquzishi) dégen nam bérilgen. Uning Qutquzghuchi bolghanliqi, «yaxshi téwip» salahiyitini ayan qilghan töwendikidek xatirilerde körüliu (Lawiy dégen gunahkar adem Mesih arqiliq nijatni tapidu): —

«Lawiy öyide Uninggha katta bir ziyapet berdi. Ular bilen zor bir top bajirlar we bashqilarmu shu yerde hemdastixan bolghanidi. Biraq Perisiyler we ularning éqimidiki Tewrat ustazliri ghudungshup uning muxlislirigha:

— Siler némishqa bajir we gunahkarlar bilen bir dastixanda yep-ichip olturisiler?! — dep aghrinishti.

Eysa ulargha jawaben:

— Saghlam ademler emes, belki késel ademler téwipqa mohtajdur. Men heqqaniylarni emes, belki gunahkarlarni towigha chaqirghili keldim, — dédi» (Injil, «Luqa», 5-bab, 29-32-ayet).

Meyli ishining meyli ishenmeng, Xuda sizni ezeldin söyüp kelgen, hazirmu küchlük hem chongqur söyü bilgen. U bu dunyadiki birmu ademning ölüshi, Uning Özidin ayriwétlinip dozaxqa chüshüshini

xalimaydu. Adem özini dawaliyalmaydu, qutquzalmaydu, emma adem qilalmaydighan ishlarni Xudaning Özi qilalaydu hem shundaq qilishni xalaydu. U sizni qutquzalaydu. Töwende Tewrattiki «Yeremiya» we «Ezakiyal» dégen ikki peyghemberning sözlirini oqup körüng: —

Tewrat, «Yeremiya peyghember» 31-bab, 31-34-ayet: —

«Mana, shu künler kéliduki, — deydu Perwerdigar, — Men Isra'il jemeti we Yehuda jemeti bilen yéngi ehde tüzimen; bu ehde ularning ata-bowiliri bilen tüzgen ehdige oxshimaydu; shu ehdini Men ata-bowilirini qolidin tutup Misirdin qutquzup yétekliginimde ular bilen tüzgenidim; gerche Men ularning yoldishi bolghan bolsammu, Méning ular bilen tüzüshken ehdemni buzghan, — deydu Perwerdigar. Chünki shu künlerdin kéyin, Méning Isra'il jemeti bilen tüzidighan ehdem mana shuki:

— Men Öz Tewrat-qanunlirimni ularning ichige salimen,

Hemde ularning qelbigimu yazimen.

Men ularning Ilahi bolimen,

Ularmu Méning xelqim bolidu.

Shundin bashlap héchkim öz yéqinigha yaki öz qérindishigha: — «Perwerdigarni tonughin» dep ögitip yürmeydu; chünki ularning eng kichikidin chongighiche hemmisi Méni tonup bolghan bolidu; chünki Men ularning qebihlikini kechürimen hemde ularning gunahini hergiz ésige keltürmeymen, — deydu Perwerdigar»

Bu ehdini diqqet qilip oqusingiz, Perwerdigar nurghun qétim: «Men..., Men..., Men... qilimen» dégen. Buningda qilchilik shertler

mewjut emes. Shuning bilan «yéngi ehde» Xudaning Öz ixtiyari bilan qilidighan ishidur, we shundaqla herbir qobul qilghuchigha nisbeten bir möjizidur. Xuda Ezakiyal peyghember arqiliq shu oxshash ehdini yene bir qétim jakarlidi: —

Tewrat, «Ezakiyal peyghember» 36:25-27-ayet: —

«Men (Perwerdigar) süpsüzük suni üstünglarcha chachimen, buning bilan siler pak bolisiler. Silerni hemme paskiniliqlardin we butliringlardin paklaymen. Men silerge yéngi qelb bérimen, ichinglarcha yéngi bir roh salimen; téninglardiki tash yürekni élip tashlap, méhrlik bir qelbni ata qilimen. Méning Rohimni ichinglarcha kirküzüp, silerni emr-permanlirim boyiche mangghuzimen, hökümlirimni tutquzimen, shuning bilan ularcha emel qilisiler».

Yene diqqet qilip oqusingiz, bu yerlerdimu qilchilik shertler mewjut bolghan emes. Xuda qayta-qayta «**Men..., Men..., Men... qilimen**» dégen. Estayidil bir oqughuchi bolghan siz belkim: «Derweqe bu ehde ajayib anglinilidiken, manga tolimu yaqti, lékin «Isra'il we Yehuda qowmliridin bolmisamchu? Men qandaq qilip bu ehdidiki ortaqchiliqqa ige bolalaymen?», «Bu ehdining waqti keldimu-yoq?» dep sorishingiz mumkin. Sizning bu so'alliringiz yaxshi hem orunluq. Awwal ikkinchi so'alingizgha jawab bérey — bu ehdining waqti yétip keldi! (Injildiki töwendiki ayetlerni körüng). Birinchi so'alingizgha kelsek, Injilda bu ehdining da'irisi dunyadiki herbir adem üçün kéngeytilgen. Shuning bilan bu ehde barliq insan üçün heqiqeten «Injil» («xush xewer») boldi (shunga bezide Injil «yéngi ehde» depmu atilidu). Bularni ispatlap, rosul

Pétrus Yehudiy xelqige Mesihning xush xewirini jakarlighanda mundaq dégen («Rosullarning pa'aliyetliri» 2:38-39): —

«Towa qilinglar, herbiringlar Eysa Mesihning namida gunahliringlarning kechürüm qilinishi üçün chömüldürüşni qobul qilinglar we shundaq qilsanglar Xudaning iltipati bolghan Muqeddes Roh silerge ata qilinidu. Chünki bu wede silerge we silerning baliliringlarga, yiraqta turuwatqanlarning hemmisige, yeni Perwerdigar Xudayimiz Özige chaqirghanlarning hemmisige ata qilinidu».

Yene diqqet qilib oquyingiz, bu sözlerni qilghuchi adem del öz waqtida Igisi Mesih Eysadin tanghan, yeni qorqup, Eysaning yénidin qéchip Uningdin ténip ketken Pétrusning özidur. U yuqirdiki sözlerni, shundaqla Eysaning ölümi, tirilishi we adem qutquzulaydighanliqini jür'etlik bilen birnechche ming adem aldida ochuqtin ochuq jakarliyalighan! eslide qorqunchaq bu adem qandaqlarche özgirip ketken? Pétrus del özining yuqiriqi sözliri arqiliq bizge özidiki özgirishni chüshendürüp bergen. Özgirishning birdinbir chüshendürlushi bolsa «Muqeddes Roh — Xudaning küch-qudriti bilendur»! Shuning bilen u heqiqeten «rosul Pétrus» dégen ismigha layiq bolghan.

Qedirlik kitabxan, yuqirida éytilghanlarning ehmiyitini tonup yettingizmu? Musa peyghemberge chüshürülgen ehde, mukemmel bolsimu, ademni qutquzalmaytti. Xudaning ulugh pilani boyiche, muqeddes qanunning eng muhim wezipisi del bizge özimizning gunahlirimizni, gunahimizning dehshetlik ikenlikini obdan ashkara tonutushtin ibaret. U arqiliq bizning rast éghir gunahliq késilige griptar

bolghanliqimizni biliwalalaymiz. Xudagha ming teshekkur, u hergiz bizge «késiling bek éghir iken» dep, qutquzulush yolini körsitip bermigen emes. U, köngli qara, da'im bashqilarning kemchilikini we qusurlirini tépish bilen hozurlinip yüridighan ademlerge hergiz oxshimaydu! Qisqisi, Uning bizni eyibleshlirining özi Uning bizge köyünidighanliqini we bizni qutquzush niyitide ikenlikini ispatlaydu. U téwiplar ichidiki eng ésil téwipni, késellirimizni dawalaydighan birdinbir téwipni bu dunyagha ewetti.

Bir éghir bimar doxturgha körünüptu. Doxtur uning ehwalini tekshurgendin kéyin: «Késilingiz bek éghir, sizge derhal «yürek almashturush» opératsiyisi qilmisam bolmaydu, bolmisa köridighan künliringiz az qalidu» — deptu. Bimar jawaben: «Dégingiz belkim toghridur. Lékin emeliyette men anche bi'aramliq hés qilmaymen. Men késilinge chidap, künlirimni eplep-seplep ötküzeleymen. Sizning bek yaxshi bir doxtur ikenlingizge qet'iy ishinmen, biraq rastini éytsam, késilimni «opératsiye qildurghudek derijide» éghir emes dep qaraymen. «Opératsiye qilish» hajetsiz. Men dorigerlerdin dora élip ichsemle, yaxshilini qalarmen?» — deptu.

Qedirlik kitabxan, mushundaq ademning aqiwiti qandaq bolar? Siz belkim uni bek exmeq dep qarishingiz mumkin. Lékin muqeddes qanun we yaki wijdanimiz özimizni qiynap, bizge éghir gunahliq késellirimiz barliqini eskertkendin kéyin, biz qandaq qilimiz? Késilimizge qoyulghan éniq toghra di'agnoz, yuqirida éytqinimizdek Tewrat we Injilda éniq déyilgen emesmu? —

«Heqqaniy adem yoqtur, hetta birimu,

Hem yoqtur aqilane adem».

Nurghun adem: ««xristi'an dini»ni étirap qilimen» dégini bilen peqetla qutquzulmay kéliwatidu. Chünki din ademni saqaytalmaydu. Yuqirida éytilghan héliqi késel kishidek, ularmu «Eysa Mesihning heqiqeten yaxshi doxtur ikenlikige qet'iy ishinimen» déyishidu, lékin ular doxturgha boysunmaydu, özini doxturgha tapshurmaydu, eksiche «Ehwalim unche éghir emes» déyishidu. Bundaq pozitsiye we qilmish peqet özini dingha baghlighanliq, xalas. Ularning aghzidiki gépining quruq ikenliki dunyagha ayandur. «Ishinish gepte ipadilenmes, belki herikette ipadiliner» dégen söz bar. Herbir adem öz könglide bir qarargha kélip, pütün ishenchisi bilen özini Xuda ewetken doxturgha tapshurushi kérek. Chünki her birimiz «opératsiye», yeni «yürek-qelb almashturush» opératsiyisi qildurushimiz kérek. Peqet Xuda ewetken doxturla, shundaq inchike we nazuk opératsiyini qilalaydu. Ezakiyal peyghemberning yuqirida éytip ötken ehdisini yene bir qétim körüp öteyli: —

— «**Men silerge yéngi qelb bérimen, ichinglarga yéngi bir roh salimen; téninglardiki tash yürekni élip tashlap, méhrlik bir qelbni ata qilimen. Méning Rohimni ichinglarga kirgüzüp, silerni emr-permanlirim boyiche mangghuzimen, hökümlirimni tutquzimen, shuning bilen ulargha emel qilisiler**» — bu, heqiqiy «yürek almashturush» opératsiyisi bolmay néme?

Bu bir möjize. Injilda bu yene «yéngi tughulush» depmu atilidu. Siz derhal towa qilip, herxil yamanliq, napakliq, yalghanchiliq, aldanchiliq, saxtipezlik we rezillikni tashliwétip, ulardin yiraqliship: «Reb Eysa

mangimu ene shu yürek opératsiyesini qilsun» dep, özingizni Xudagha tapshurung. Sizge gunah qilghanlarni, uwal qilghanlarni kechürüm qiling. Chünki Mesih Eysa mundaq telim béretti: «**Bashqilarni kechürmisenglar, ershtiki Atanglarmu silerni kechürmeydu**». Bashqilardin oghrilap yaki aldap alghan herqandaq pul yaki mal-mülükni imkaniyetning bariche qayturup béring. Ilgiri bashqilargha ziyan yetküzgen bolsingiz, ulardin epu sorang. «**Sen qurbangah aldigha kélip Xudagha hediye atimaqchi bolghiningda, qérindishingning séningdin aghringhan yéri barliqi yadinggha kelse, hediengni qurbangah aldigha qoyup turup, awwal qérindishing bilen yarishiwal, andin kélip hediengni ata**» (Injil «Matta», 5-bab).

Erler, ayalliringlarni urushtin qol üzünglar! Bundaq ishni «örp-adet» yaki «eneniwiw hoquq» dégenler, Xudaning aldida Sheytanning sözliridek yirginchliktur. Ayalingiz siz söyüshingiz kérek bolghan «qoshningiz»mu hésablinidu emesmu?!

Towa qilishta bolsa, awwal öz küch-iradingiz bilen birinichi basquchni bésishingiz kérek; bu étiqadning bashlinishidur, Muqeddes Roh sizni yéteklep towa qilish yolining axirqi nuqtisigha yetküzidighan kücheytküchidur. Özingizni Xudagha tapshurghiningizda, öz tilingiz we sözliringiz bilen Xudagha yürek-baghringizni töküp du'a qiling. Bu siz bilen Igingiz bolghan Xuda otturisdiki shexsiy ishtur. Shunga bashqilarning sözlirini ishlitishke bolmaydu, qisqisi, bashqa tilni ishlitishke téximu bolmaydu. Beziler, Xuda peqet melum bir til arqiliqla ademning du'asini qobul qilalaydiken we chüshineleydiken, dep oylaydu, bu nedin chiqqan petiwa? Du'a chin köngül sözliri bolmisa du'a hésablanmaydu. Özingizni, téningizni, jéningizni, rohingizni Xudagha

shertsiz tapshurung, netijisi yuqiriqi ayetlerde déyелgendek bolidu. Yeremiya we Ezikiyal peyghemberler bizge yetküzgen ashu ayetlerni yene bir qétim inchikilep körüng, Xudaning qimmatlik wediliri boyiche, töwendiki netijilerning rast bolidighan-bolmaydighanliqini körüp béqing: —

- (1) Gunahliringizning kechürüm qilinishi;
- (2) Xudaning sizdiki tash yürekni élip tashliwétishi;
- (3) Sizge yéngi qelb bérishi (tash yürek emes, méhir-muhebbetlik qelb, qoshningizni söyidighan qelb);
- (4) Xuda Öz Muqeddes Rohini qelbingizge menggülük makanlashturushqa ewetip bérishi;
- (5) Muqeddes Rohning sizge Muqeddes Kitablarning menilirini échip, Öz küch-qudriti bilen, wijdan we qelbingizde Xudaning iradisini, emr-permanlirini sizge ögitip chüshendurushi;
- (6) Sizning Xudaning iradisi, emr-permanliri boyiche ish körüshingiz üçün teb'iiy halda Xudagha muhebbitingiz bar bolushi;
- (7) Yaratquchingiz Xudani, yeni sizni söyidighan Xudani shexsen tonushingiz;
- (8) Xuda menggü Xudayingiz bolidu, siz menggü Uningki bolisiz;
- (9) Mesih Eysa dégendek: «**Berheq, berheq, Men silerge shuni éytip qoyayki, Méning söz-kalamimni tutidighan kishi ebedil'ebed ölüm körmeydu**» — Mesihke étiqad qilghuchilargha nisbeten ölüm hayatning yene bir qedimi» bolidu, xalas; étiqad qilghuchining rohi ölümdin kéyin Mesih bilen bille bolidu, andin tirilish künide dozaxqa chüshmey, ebedil'ebed Xuda bilen bille yashap, Xuda Özige békitken «yéngi asman, yéngi zémin»din nésiwisidin behrimen bolidu.

— «Yéngi ehde», yeni Injil ashu toqquz netijining hemmisini öz

ichige alidu.

Yuqiriqi toqquz netijidin bashqa, yene érishidighan nurghun netijilermu bolidu. Bu yerde bir-birlep sözlep olturmaymiz. Siz Injil kitabidin birni tépip oqusingiz, bular xuddi güzel menziridek bolup, köz aldingizda asta-asta namayan bolushqa bashlaydu.

Bezilerning bu nijatliq ishlarni anglap, bu «yéngi tughulush»ning shunchilik asanliqigha ishengüsi kelmeydu. «Ashundaq ajayib ishlar, qandaqlarche shunche asan bolidu?» dep soraydu. Toghra, asan bolghan emes. Bu nijat ademning közi yetmeydighan, dunyaning barliq bayliqliridin éship kétidighan éghir bedel bilen barliqqa keltürülgen. Xuda Özining bizge bolghan chongqur méhri-muhebbiti üçün, Özi shu bedelni töligen. Chünki U Özining adilliqining telipini qana'etlendürüshi üçün, herbir gunahni jazalishi kérek. Hezriti Ibrahimning öz oghlini qurbangahqa qoyghinidek, Xuda bizni Öz kechürümi hem nijatigha érishsun dep, Özining söyümlüki bolghan Mesih Eysani, rezil ademlarning qoli bilen kréstke mixlinishqa qoyghan. Shundaq qilip U burunqi we hazirqi dewrlirimizdiki gunahlarning hemmisini mutleq qusursiz, eyibsiz, gunahsiz Eysa Mesihning üstige yükliken. Reb hezriti Ishaqning Ibrahim atisigha boysunup qurbanliq bolushqa raziliq bilen özini tapshurghinidek, Eysa Mesih bu ishta Özini ershtiki Atisigha boysunup tapshurghan. U Özining bizge baghligan muhebbiti üçünmu, Öz raziliqi bilen gunahlirimizni üstige élip qurbanliq bolghan. Shuning bilen bir waqitta, Xudaning mutleq pak-muqeddesliki, mutleq adilliqi toluq qana'etlendurulgen, mukemmel adilliqi bilen étiqad qilghuchilarning herbirige (bizning teripimizdin éytqanda) heqsiz kechürüm we yéngi hayatni ata qilalaydu; U nijat yoli herbir insan balisigha ochuq turmaqta. Mana bu muhebettur!

Yehudiylarning «chong muqeddes ibadetxanisi»da, Xudaning huzuri biwasite turghan «eng muqeddes jay» bar idi. Héchqandaq adem shu yerde kirishke bolmaytti; bir yilda peqet bir qétimla «bash kahin» qurbanliq qénini Xudaning aldida sépishke, Xudaning xelqi üçün du'a qilishqa kireleytti. Mushu «eng muqeddes jay»ning aldida chong we qélin perde turatti. Mesih Eysaning Xudagha Öz rohini tapshurup ölüshi bilen shu perde del otturidin, üstidin astighiche yirtilip ketken (Injil, «Matta» 27-bab). Bu perdining yirtilishidiki ehmiyet shuki, Xuda: «Méning yénimgha baridighan yol échildi!» dégenni, pütün insangha jakarlighan.

«Biraq Xuda, mol rehim-shepqetni körsetküchi bolup, bizni söygende bizge körsetken alembexsh méhir-muhebbiti tüpeylidin, — hetta ita'etsizliklerde ölgen waqtimizdimu, bizge Mesih bilen bille jan kirgüzüp (méhir-shepqet bilen qutquzuldunglar!), bizni Uning bilen bille tirildurup, ershlerde Mesih Eysa bilen bille olturghuzghan; meqsiti kelgüsi zamanlarda Uning Mesih Eysada bizge qaritilghan méhribanliqi bilen ipadilengen shapa'itining shunche ghayet zor ikenlikini kösitishtin ibarettur; chünki siler shepqet bilenla ishench arqiliq qutquzuldunglar. Bu ish özünglardin kelgen ish emes, belki Xudadin kelgen iltipat — u zadila ademlerning emel-ejridin kelmeydu, bu hem héchkimning maxtanmasliqi üçündür»

(Injil, «Efesusluqlargha», 2-bab, 3-, 8-ayet).

Men mushu ishlarning pütünley rast ikenlikini obdan bilimen. Chünki özüm shu ishlarni béshimdin ötküzgenidim. Shunga shularni siz bilen bek ortaqlashqum bar. Izdining, oylining, du'a qiling, tapalaysiz! Tapqandin kéyin, shu xezinini bashqilar bilen teng üleshtürüng! Xuda siz bilen bille bolghay. Méning sizni jennette körgüm bar! Xudayimgha amanet!

Hörmet bilen,

Dostingiz,

Xélil Eysa.

1996

«Internet»tin paydilinidighan bolsingiz,

«www.mukaddeskalam.com» din

Muqeddes Kitabtiki barliq qisimlarni chüshürgili bolidu.

«I söyümlüklirim, bir-birimizge méhir-muhebbet körsiteyli; chünki méhir-muhebbetning özi Xudadindur we méhir-muhebbet körsetküchining herbiri Xudadin tughulghan bolidu we Xudani tonuydu. Méhir-muhebbet körsetmigüchi kishi Xudani tonumighan bolidu; chünki Xuda Özi méhir-muhebbettur. Xudaning méhir-muhebbiti bizde shuning bilen ashkara boldiki, Xuda bizni Uning arqiliq hayatqa érishsun dep birdinbir yégane Oghlini dunyagha

ewetti. Méhir-muhebbet del shuningdin ayanki, yeni bizlarning Xudani söyginimiz bilen emes, belki U Özi bizni söyüpgunahlirimizning jazasini kötürgüchi kafaret bolushqa Öz Oghlini ewetkini bilen ayandur.

I söyümlüklirim, Xuda bizge shu qeder méhir-muhebbet körsetken yerde, bizmu bir-birimizge méhir-muhebbet körsitishke qerzdardurmiz. Héchkim héchqachan Xudani körgen emes; lékin bir-birimizge méhir-muhebbet körsetsek, Xuda bizde yashaydu we Uning méhir-muhebbiti bizde kamaletke yetken bolidu. Biz bizning Uningda yashawatqanliqimizni we Uning bizde yashawatqanliqini shuningdin bilimizki, U Öz Rohini bizge ata qilghan. Biz shuni körgen we shundaqla shuninggha guwahliq bérimizki, Ata Oghulni dunyagha qutquzghuchi bolushqa ewetti

Eger kimdekim Eysani Xudaning Oghli dep étirap qilsa, Xuda uningda, umu Xudada yashaydu. Biz bolsaq Xudaning bizge bolghan méhir-muhebbitini tonup yettuq, shundaqla uninggha tolimu ishenduq. Xuda Özi méhir-muhebbettur we méhir-muhebbette yashighuchi kishi Xudada yashaydu, Xudamu Uningda yashaydu.

Mushundaq bolghanda, méhir-muhebbet bizde mukemmellishidu; shuning bilen biz soraq künide xatirjem-qorqmas bolalaymiz. Chünki Eysa qandaq boluwatqan bolsa bizmu hazir bu dunyada shundaq boluwatimiz. Méhir-muhebbette qorqunch yoqtur; kamil méhir-muhebbet qorqunchni heydep yoqqa chiqiridu. Chünki qorqunch Xudaning jazasi bilen baghlinishliqtur; qorqunchi bar kishi méhir-muhebbette kamaletke yetküzülgen emestur.

Biz méhir-muhebbet kórsitimiz, chünki Xuda aldi bilen bizge méhir-muhebbet kórsetti.

(Injil, «Yuhanna» 1-mektub, 4-babtin)